

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗ**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Με κομμένη την ανάσα, 118 άνθρωποι περιμένουν επί μία εβδομάδα - κολλημένοι στο βυθό - τη σωτηρία, νιώθοντας λεπτό το λεπτό τον αέρα να φτάνει όλο και πιο πνιγηρός στα πνευμόνια τους. Επί μία εβδομάδα, πάνω στη γη, η ανθρωπότητα παρακολουθεί το δράμα τους, ανήμπορη να πιστέψει πόσο εκδικητική μπορεί να γίνει η φύση, όταν αποφασίσει να δείξει τη δύναμή της.

Ταυτόχρονα, ρίγη τρόμου γεννά η σκέψη μήπως το δράμα δεν σταματήσει εκεί... Μήπως το πυρηνικό υποβρύχιο δεν αντέξει στην πίεση των τόνων του νερού που το σκεπάζουν και σκάσει μαζί με την ολέθρια ενέργεια που περικλείει.

Κάθε φορά η ίδια σκέψη, ο ίδιος φόβος. Κάθε φορά που η ανθρώπινη ματαιοδοξία βρίσκεται αντιμέτωπη με τις δυνάμεις που η ίδια δημιούργησε, ξεσπάει ο ίδιος πανικός. Για λίγο όμως. Μετά, αφού έχει αποφευχθεί το μοιραίο ή έχει περιοριστεί το κακό στα πλέον ανεκτά επίπεδα (Σολτ Λέικ Σίτι, Τσερνομπίλ), αρχίζουν ξανά τα ίδια. Κι όχι μόνο για ... ειρηνικούς σκοπούς.

Ισχυροί όλης της Γης επί μισό αιώνα έχουν επιδοθεί στην πιο ηλίθια κούρσα που γνώρισε ποτέ το ανθρώπινο γένος: ποιος θα επικρατήσει του άλλου, αναπτύσσοντας ολοένα και πιο καταστροφικά όπλα. Κι ας γνωρίζουν ότι ακόμη και ένα από τα χιλιάδες αν εκραγεί - έστω κατά λάθος - είναι ικανό να αφανίσει μισή ήπειρο της έκτασης της Ευρώπης.

Αυτό το λάθος έχει προκύψει αρκετές φορές μέχρι τώρα. Και μόνο από τύχη έχει αποφευχθεί η μεγάλη τραγωδία. Υδρογονοβόμβα ανακαλύφθηκε προσφάτως στα βάθη του Ατλαντικού ωκεανού. Πυρηνικά υποβρύχια - και των δύο υπερδυνάμεων - τα έχει καταπιεί η θάλασσα, κάνοντας τον κόσμο να παγώσει από την αγωνία για τα χειρότερα. Αεροσκάφη που μεταφέρουν το φορτίο του ολέθρου έχουν κινδυνεύσει να πέσουν...

Δεν είναι όμως μόνο τα ατυχήματα. Είναι κυρίως η συνειδητή επιλογή των ισχυρών να επιμένουν στην παραγωγή και την επίδειξη του τρόμου και της καταστροφής. Οι πυρηνικές δοκιμές, επί πέντε δεκαετίες, έχουν σκοτώσει ή σακατέψει εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους-πειραματόζωα, τους οποίους «διάλεξαν» οι ειδικοί, για να διαπιστώσουν σε φυσιολογικές συνθήκες τα αποτελέσματα της φρικώδους φαντασίας τους.

Και σαν ακουστεί καμιά διαμαρτυρία, έχουν το άλλοθι έτοιμο: Κάνουν τις δοκιμές τους μακριά από τον «πολιτισμό». Έτσι δεν έκανε πριν από λίγα χρόνια η Γαλλία (του πολιτισμού, του φωτός και του ανθρωπισμού) κάπου στον Ειρηνικό; Έτσι δεν έκαναν στα νησιά Μπικίνι οι ΗΠΑ; Στη Σιβηρία δεν έριχναν τις βόμβες τους οι Ρώσοι; Κανείς δεν τις έριχνε στην αυλή του. Για τους άλλους, τους «απολίτιστους» κανείς δεν ενδιαφερόταν.

Να όμως που ο κίνδυνος ολοένα και πλησιάζει. Για όλους μας.

(Άρθρο από τον ημερήσιο τύπο της 17ης Αυγούστου 2000)

A. Να γράψετε μια περίληψη του άρθρου αυτού, με την οποία θα ενημερώνετε τους συμμαθητές σας για το περιεχόμενό του. (80-100 λέξεις)

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε 70-80 λέξεις το νόημα του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: «Δεν είναι όμως μόνο τα ατυχήματα. Είναι κυρίως η συνειδητή επιλογή των ισχυρών να επιμένουν στην παραγωγή και την επίδειξη του τρόμου και της καταστροφής.»

Μονάδες 5

B2. Να γράψετε πέντε λέξεις ή φράσεις που λειτουργούν μέσα στο κείμενο ως συνδετικά στοιχεία παραγράφων και να διευκρινίσετε ποιες παραγράφους συνδέουν.

Μονάδες 5

B3. Στην πέμπτη παράγραφο του κειμένου (Αυτό το λάθος... να πέσουν...) ο συντάκτης, για να υποστηρίξει τη θέση του, χρησιμοποιεί τεκμήρια. Να τα καταγράψετε και να προσδιορίσετε το είδος τους.

Μονάδες 5

B4. - ρίγη τρόμου
- ανθρώπινη ματαιοδοξία
- ανεκτά επίπεδα
- καταστροφικά όπλα
- μεγάλη τραγωδία

Να γράψετε μια παράγραφο 50-60 λέξεων χρησιμοποιώντας, με οποιαδήποτε σειρά, τις παραπάνω φράσεις του κειμένου. (Μπορείτε να επιφέρετε οποιαδήποτε αλλαγή στον αριθμό ή την πτώση κάθε λέξης.)

Μονάδες 5

B5. Τι εκφράζουν τα σημεία στίξης: **άνω-κάτω στιγμή, αποσιωπητικά, εισαγωγικά, παρένθεση, ερωτηματικό** αντίστοιχα σε καθεμιά από τις παρακάτω φράσεις του κειμένου;

α. *Ισχυροί όλης της Γης επί μισό αιώνα έχουν*

επιδοθεί στην πιο ηλίθια κούρσα που γνώρισε

ποτέ το ανθρώπινο γένος: ποιος θα επικρατήσει του άλλου.

β. *Αεροσκάφη που μεταφέρουν το φορτίο του ολέθρου έχουν κινδυνεύσει να πέσουν...*

γ. *Κάνουν τις δοκιμές τους μακριά από τον «πολιτισμό».*

δ. *Έτσι δεν έκανε πριν από λίγα χρόνια η Γαλλία (του πολιτισμού, του φωτός και του ανθρωπισμού) κάπου στον Ειρηνικό;*

ε. *Στη Σιβηρία δεν έριχναν τις βόμβες τους οι Ρώσοι;*

Μονάδες 5

Γ. Ο συντάκτης του παραπάνω άρθρου επισημαίνει: **Και σαν ακουστεί καμιά διαμαρτυρία, έχουν το άλλοθι έτοιμο: Κάνουν τις δοκιμές τους μακριά από τον «πολιτισμό».** Σε ένα άρθρο που θα γράψετε για το περιοδικό του σχολείου σας, να εκθέσετε τεκμηριωμένα τις απόψεις σας σχετικά με τις υποχρεώσεις και τον τρόπο αντίδρασης των ηγετών και του πολίτη απέναντι στον διαγραφόμενο για την ανθρωπότητα κίνδυνο από τη χρήση της πυρηνικής ενέργειας. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 50